

Wikipedie z hlediska autorského práva

LICENCOVÁNÍ WIKIPEDIE

Petr Kadlec <petr.kadlec@gmail.com>

Co je to Wikipedie?

- Wikipedie je ...
 - *... to snad ví každý, ne?*
- Přispívá do ní velké množství autorů
- „váš příspěvek bude nemilosrdně upravován a volně šířen“

Co je to autorské právo?

- Setká se normální člověk s něčím takovým?
 - No jéje! Úplně všude!
- Nejen kopírování hudby a filmů po internetu je v rozporu s autorským právem
 - *Znáte jednoho z nejúspěšnějších fotografů?*

foto: Internet

erá umožňuje vysouvat
on vysune dolů, je k
isou k dispozici

netone...
jako zpěvák se zúčastnil řady

Autor/i: viz, foto Internet
Vyhledat články autora

+ PŘIDAT NÁZOR

09, 15:49)

né místo pádu
ale vzletl z letiště v
informace zatím

ické záchranné
nohačerná poranění

▲ Ilustrační foto
FOTO: internet

jelenů, zářivých barev, dětí, výš
davů a rakoviny. Má strach dok
ho pěkně vzal Hitchcockův horor

foto: internet

autor: mon

 tisknout [přeposlat zn](#)

Co je to autorské právo?

- Setká se normální člověk s něčím takovým?
 - No jéje! Úplně všude!
- Nejen kopírování hudby a filmů po internetu je v rozporu s autorským právem
- (Prakticky) každé autorské dílo je chráněno
 - Třeba i každá fotografie či netriviální text
 - Všechno má svého autora
 - „Internet“ není fotograf

Ochrana autorského práva

- Autor má *výlučná práva* ke svému dílu
- Zejména:
 - Osobovat si autorství
 - Nedotknutelnost díla, rozhodování o změnách
 - Právo dílo užít – rozmnožovat, sdělovat veřejnosti
- Ochrana trvá obecně ještě 70 let po smrti
- Tedy: K užítí díla je potřeba souhlas autora!

Souhlas autora – licence

- Formální souhlas se nazývá *licence*, neboli *licenční smlouva*
- Běžná smlouva – dohoda dvou stran
 - „Smíte na svém webu po celý rok 2010 užívat mé fotografie a zaplatíte mi 10 000 Kč.“
- Jisté standardizované, předpřipravené „šablony“ licenčních smluv – známé *licence*
 - Tak jako tak s nimi musí autor souhlasit
 - Pokud přijme i druhá strana, je uzavřena smlouva

Není licence jako licence

- Různé licence = různá práva a povinnosti
 - EULA – *All your right are belong to us.*
 - GFDL – *Užívejte, ale zachovejte svobodu.*
 - BSD – *Kopírujte dle libosti.*
 - PD – *Zrušte copyright!*

Svobodná díla

- Některé svobody jsou důležité
 - svoboda používat dílo
 - svoboda studovat dílo
 - svoboda pořizovat a šířit kopie
 - svoboda měnit a vylepšovat dílo
 - remixy, koláže
- Když svoboda, tak pro všechny
 - Žádná omezení na „nekomerční účely“ (co je to?)
 - Žádná technická opatření apod.

Svobodné licence

- Zajišťují tyto důležité svobody
 - Typicky bezúplatné, časově a místně neomezené
- Známé:
 - GNU GPL, BSD, GNU FDL, *některé CC*
- Poskytují uživatelům svobody, ale zpravidla *vyžadují splnění jistých podmínek*
- Typické podmínky:
 - Uvedení autora
 - Zachování licence – tzv. *copyleft*

Konkrétně na Wikipedii

- Původní licenci bylo GNU FDL
 - Copyleftová licence pro SW dokumentaci
 - Nepraktické: např. kopie celého textu licence
- V roce 2008 proto přechod
- Dnes tedy hlavní licenci CC-BY-SA
 - Uveďte autora
 - Zachovejte licenci

Obrázky jsou složitější

- Obrázek (snad) netvoří s textem jedno dílo
- CC-BY-SA text + obrázky s různými licencemi
- Nadace rozhodla: jen svobodné licence
 - Ale možné výjimky: pozor na *fair use* na en.wp
- Podrobnosti vždy na stránce s popisem
 - Typicky ale PD, GFDL, CC-BY(-SA)

Co mohou a musí přispěvatelé

- Pokud vkládají jen vlastní dílo
 - Uložení souhlasí s licencí CC-BY-SA a GFDL
 - Pozor na výhradní licence někomu jinému
- Pokud vkládají cizí dílo
 - Toto dílo musí být alespoň pod CC-BY-SA
 - Nutno splnit podmínky licence (uvést autora!)
- Souhlas s *Podmínkami užití*
 - Uvádění autora pouhým odkazem

Co mohou a musí uživatelé

- Je *dovoleno* přebírat obsah Wikipedie
 - I ke komerčním účelům (do knihy, DVD, ...)
- Ale *musím* splnit požadavky licence
 - Při převzetí textu článku (např. přetištění v knize):
 - Uvést autory (nestačí jen obecné „zdroj: Wikipedie“)
 - Uvést, že je článek dostupný pod CC-BY-SA (a URL)
 - Při tvorbě odvozených děl (navíc k předchozímu)
 - Uvést, že bylo dílo upraveno
 - I vaše část díla musí být pod CC-BY-SA! (copyleft)

Co mohou a musí uživatelé

- U obrázků je to složitější
 - Různé licence, všechny však svobodné
 - Konkrétní licence na stránce s popisem
 - Stejně si tam potřebujete přečíst autora
 - *Pozor na anglickou Wikipedii – „fair use“*

Konkrétní příklad

- Chci do svého blogu použít cizí obrázek
 - Zobrazím si stránku s popisem souboru
 - Autor (a popř. zdroj)
 - Licence

- Splnění podmínek CC-BY-SA:
 - Jméno autora
 - Označení licence (s odkazem na plný text licence)

Wikipedie jako zdroj, zdroje na Wikidruhu

WIKIKONFERENCE

o Wikipedii, jejích sesterských projektech a s nimi související tvorbě. 5. prosince v Městské knihovně v Praze.

Historie verzí stránky „Letadlo“

Záložka „historie“

Zobrazit protokolovací záznamy k této stránce

Procházení historie

Do roku: Do měsíce: všechny

(ted) = rozdíl oproti nynější verzi, (předchozí) = rozdíl oproti předchozí verzi, m = malá editace

- (ted) (předchozí) 2. 12. 2009, 11:21 Mercy (diskuse | příspěvky | zablokovat) m (8 386 bajtů) (Editace uživatele „194.228.39.115“ (správcovský revert | zrušit editaci))
- (ted) (předchozí) 2. 12. 2009, 11:21 194.228.39.115 (diskuse | zablokovat) (6 637 bajtů) (→Dělení letadel) (zrušit editaci)
- (ted) (předchozí) 2. 12. 2009, 11:20 194.228.39.115 (diskuse | zablokovat) (5 512 bajtů) (→Vývoj) (zrušit editaci)
- (ted) (předchozí) 18. 9. 2009, 14:11 Serval (diskuse | příspěvky | zablokovat) m (8 386 bajtů) (rvv) (zrušit editaci)
- (ted) (předchozí) 18. 9. 2009, 14:09 89.233.138.10 (diskuse | zablokovat) (5 691 bajtů) (→Konstrukce letadel) (zrušit editaci)
- (ted) (předchozí) 18. 9. 2009, 14:08 89.233.138.10 (diskuse | zablokovat) (6 636 bajtů) (→Dělení letadel) (zrušit editaci)
- (ted) (předchozí) 13. 9. 2009, 12:36 GhalyBot (diskuse | příspěvky | zablokovat) m (8 386 bajtů) (robot přidal: arz:ايركرافت) (zrušit editaci)
- (ted) (předchozí) 8. 9. 2009, 00:20 ArthurBot (diskuse | příspěvky | zablokovat) m (8 361 bajtů) (robot přidal: eo:Flugaparato) (zrušit editaci)
- (ted) (předchozí) 5. 9. 2009, 23:12 RibotBOT (diskuse | příspěvky | zablokovat) m (8 342 bajtů) (robot přidal: an:Aeronau) (zrušit editaci)
- (ted) (předchozí) 31. 8. 2009, 14:49 JAnDbot (diskuse | příspěvky | zablokovat) m (8 327 bajtů) (robot změnil: ar:مركبة جوية) (zrušit editaci)
- (ted) (předchozí) 31. 8. 2009, 14:40 JAnDbot (diskuse | příspěvky | zablokovat) m (8 318 bajtů) (robot přidal: gl, la, nl, sd, ta, uk) (zrušit editaci)
- (ted) (předchozí) 4. 8. 2009, 17:13 JagRoBot (diskuse | příspěvky | zablokovat) m (8 099 bajtů) (Robot opravil odkaz na šablónu) (zrušit editaci)
- (ted) (předchozí) 3. 8. 2009, 11:14 Araneus (diskuse | příspěvky | zablokovat) (8 097 bajtů) (→Vývoj) (zrušit editaci)
- (ted) (předchozí) 13. 7. 2009, 16:08 DaBlErBot (diskuse | příspěvky | zablokovat) m (8 102 bajtů) (WP:WCW: opravy nadpisů) (zrušit editaci)
- (ted) (předchozí) 25. 5. 2009, 11:53 Vrata (diskuse | příspěvky | zablokovat) (8 031 bajtů) (odkaz drak) (zrušit editaci)

Děkuji za pozornost

- petr.kadlec@gmail.com
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/User:Mormegil>
- <http://wikimedia.org/wiki/Sponzorství>